

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Aika 10.10.2024, klo 16:30 - 17:48

Paikka Metsälinna, Kitereentie 13, Ristiina / Teams-yhteys

Käsitellyt asiat

- § 9 Kokouksen avaus**
- § 10 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 11 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 12 Talouden seuranta 10/2024, Ristiina aluejohtokunta**
- § 13 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2025**
- § 14 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä 2025**
- § 15 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä 2025**
- § 16 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Hannu Korhonen, puheenjohtaja
Petri Tikkanen, 1. varapuheenjohtaja
Jaana Vartiainen, sihteeri
Vesa Himanen
Päivi Härkönen

Poissa

Pertti Pukarinen
Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Lotta Tuominen

Allekirjoitukset

Hannu Korhonen
Puheenjohtaja

Jaana Vartiainen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

17.10.2024

17.10.2024

Vesa Himanen
Pöytäkirjantarkastaja

Petri Tikkanen
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 9

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16.30.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

§ 10

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluejohtokunnan kokous on laillinen ja päätösvaltainen, jos saapuvilla on enemmän kuin puolet aluejohtokunnan jäsenmäärästä.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 11

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettava aluejohtokunnan päätöksen mukaan siten, että pöytäkirjantarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksessä kaksi jäsentä kerrallaan.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Lotta Tuominen ja Pertti Pukarinen.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti torstaina 17.10.2024 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Vesa Himanen ja Petri Tikkanen. Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 12

Talouden seuranta 10/2024, Ristiina aluejohtokunta

MliDno-2024-837

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen

hannu27.korhonen@gmail.com, tikkanen.p@gmail.com, jaanakj.vartiainen@gmail.com

Liitteet

1 Liite Rajk 10.10.2024 Toteuma 10/2024

Käydään läpi Ristiinan aluejohtokunnan taloudellinen tilanne 10/2024.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Kaupunkikehityslautakunta, § 93, 17.09.2024
Ristiinan aluejohtokunta, § 13, 10.10.2024

§ 13

Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2025

MliDno-2024-2120

Kaupunkikehityslautakunta, 17.09.2024, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Riihelä, Tiina Maaranen

Jouni.Riihela@mikkeli.fi, tiina.maaranen@mikkeli.fi

kaupunkikehitysjohdaja, toimistosihteeri

Liitteet

1 Liite Kkltk 17.9.2024 Talousarvioesitys 2025, kaupunkikehityslautakunta

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; omistajapolitiikka; henkilöstöpolitiikka; kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kaupungin valtuustostrategia 2022–2025 visionaan ”Mahdollisuuksien Mikkeli - Puhtaan veden pääkaupunki” on hyväksytty valtuustossa 13.12.2021 § 186. Samalla hyväksyttiin Mikkelin kaupungin arvoiksi ”Reilu, Rohkea ja Rakentava”.

Visioon ja arvoihin pohjautuvaksi strategiseksi päämääräksi asetettiin ”Elinvoimainen hyvän elämän Mikkeli”, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli
- Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli
- Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
- Yhteisöllisyys ja osallisuus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sisältävät seuraavat osat: perustehtävä, palvelusuunnitelma, strategiakortti ja suoritetaulukot, joissa todetaan toimintaan liittyvät kappalemääriset suoritustiedot.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäiset veloitukset talouspalveluiden, hankintapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, tietohallinnon sekä vahtimestaripalveluiden sisäiset veloitukset, joilla laskutetaan keskitetysti tuotetut palvelut kaikilta kaupungin yksiköiltä.

Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimukseen.

Koko kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu kahdesta osasta: henkilöstösuunnitelmasta sekä koulutussuunnitelmasta. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne. Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet (tavoiteorganisaatio). Kukin tulosalue vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta.

Talousarviovalmistelun yhteydessä koostetaan koko organisaation kattava riskirekisteri.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen raami 2025 (1 000 euroa):

Tulot	51 537 euroa
Kulut	56 430 euroa
Tkate	- 4 893 euroa

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talousarvioesitys jakautuu tulosalueille:

Tulosalue (euroa)	Tulot	Menot	Tkate
Lautakunta, lupa- ja valvontajaosto ja johtaminen	272 000	2 491 500	-2 219 500
Kaupunkikehitys	37 539 900	12 885 200	24 654 700
Kaupunkiympäristö	2 927 400	29 681 500	-26 754 100
Rakennusvalvonta	902 300	1 333 600	-431 300
Maaseututoimi	9 925 800	10 065 800	-140 000
Yhteensä	51 567 400	56 457 600	-4 890 200

Investoinnit

Investointiohjelmakesityksen tausta-aineistoina ovat jo aikaisemmin tehdyt monivuotiset päätökset mm. kouluista, päiväkodeista, liikenneinvestoinneista, liikuntapaikkarakentamisesta ja liikenneverkosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Kaupungin talouden tilanne on vakaampi myytyjen omaisuususerien johdosta, mutta tulevien vuosien kuntatalouteen ja rahoitusasemaan liittyy sellaisia epävarmuuksia että on pidetty järkevänä esittää edellisvuotta pienempää investointitasoa.

Korjausvelan määrässä (kadut 13,5 M€, sillat 3 M€ ja rakennukset 110 M€ (ilman C-salkkua 60 M€)) ei ole oleellisia muutoksia, eikä korjausvelan oleelliseksi vähentämiseksi investointiesitys ole riittävä.

Kaupungin elinvoimaisuuden kehittämiseksi mm. strategiset kehittämialustat osoitetaan investointeja.

Taloussuunnitelmavuosille 2026-28 ja erityisesti ns. horisonttihankeet (nostetaan hyvissä ajoin poliittiseen keskusteluun, kolme taloussuunnitteluvuotta ei mahdollista tarkempaa aikaesitystä) esitetyt investoinnit ovat ohjeellisia, vuosittain kumulatiivisesti yli kaupungin talouden kestävästä kantokyvyn ja niiden toteutus sopeutetaan vuosittain kaupungin taloudelliseen tilanteeseen talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kaupungin poistotaso on n. 21 milj. euroa.

Keskeisimmät talousarvion sitovat investoinnit (vuoden 2025 osuus investoinnista):

- Päämajakoulun vesikaton uudistaminen ja sisäilmakorjaukset (1,5 milj. euroa, hankkeen suuruus n. 4 milj. euroa)
- Jalkaväkimuseon katon korjaus (0,375 milj. €)
- Hänninkentän huoltorakennuksen uudistaminen (2,5 milj. euroa)
- Kaupungin virastotalon saneerauksen jatkuminen (1,5 milj. euroa)
- Katujen saneeraus (1,8 milj. euroa)
- Sähköisten vesikulkuneuvojen latausmahdollisuudet Savilahti, Kallioniemi ja Anttola (0.37 milj. euroa)

Investointiesitys (kaupunki) vuodelle 2025 (1000 euroa):

Tulot	2 992
Menot	-19 325
Netto	- 16 333

Lautakunta käy seminaarissaan talousarviota läpi 13.9.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyy esityksen ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, Kasvatus- ja opetuslautakunta sekä Vesiliikelaitoksen johtokunta antavat lausunnot investointiohjelmasta suoraan kaupunginhallitukselle. Lisäksi kaupunkikehityslautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2026–2028. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 16.10.2024 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti, että kutsutaksiliikenteeseen tulee varata joukkoliikenteen määrähasta oma 100.000 euron määräraha, joka kirjataan näkyviin. Marita Hokkanen ja Katriina Noponen kannattivat Jaakko Väänäsen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jaakko Väänäsen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 5 jaa ääntä (Anni Panula-Ontto-Suuronen, Hannu Tullinen, Kerttu Hakala, Mikko Kosonen ja Pertti Karhunen) ja 7 ei ääntä (Jaakko Väänänen, Marita Hokkanen, Katriina Noponen, Jaana Vartiainen, Katariina Asikainen, Perttu Noponen ja Saara Isoaho).

Puheenjohtaja totesi, että Jaakko Väänäsen esitys on tältä osin tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti, että rantayleiskaavoitukseen lisätään 500.000 euron määräraha. Koska kukaan ei kannattanut Jaakko Väänäsen esitystä, se raukesi.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Hannu Tullinen esitti, että investointiosassa lisätään vuoden 2028 määrärahoihin Itäisen aluekoulun kohdalle 7,5 miljoonan euron summa, jotta näkyy, että hanke on vireillä. Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi Hannu Tullisen esityksen yksimielisesti.

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jaakko Väänänen esitti, että investointiosassa Hänninkentän huoltorakennuksen rakentamiseen varattu määräraha siirretään seuraavalle vuodelle. Koska kukaan ei kannattanut Jaakko Väänäsen esitystä, se raukesi.

Muilta osin esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Ristiinan aluejohtokunta, 10.10.2024, § 13

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen

hannu27.korhonen@gmail.com, tikkanen.p@gmail.com, jaanakj.vartiainen@gmail.com

Ristiinan aluejohtokunnan lausunto Mikkelin kaupunkikehityslautakunnan talousarvioehdotuksesta vuodelle 2025. Ristiinan aluejohtokunta on saanut 18.9.2024 Mikkeliin kaupunkikehityslautakunnalta lausuntopyynnön koskien lautakunnan talousarvioehdotusta vuodelle 2025. Määräaika lausunnon toimittamiselle on 16.10.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Mikkelin kaupungin Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelle on vuodelle 2025 rahoitusta kohdentumassa Ristiinaan ns. sitovina investointeina seuraaviin kohteisiin:

Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus, Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjauksen saattaminen käyntiin sekä Kallioniemen risteily- ja matkailualueen toteuttaminen, Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa/varastotila sekä Sotakouluhankkeeseen kohdennettu kaupungin osuus.

Myöhemmille vuosille taloussuunnitelmassa ovat ajoitettuina Latureitin jatko- ja valaistus Ristiinassa (2027) ja Pökkäänlahden koti- ja vierassatama Ristiinassa (2028). Satamaratkaisun osalta toteuttamisvuosi on siirtynyt kaupungin aiemmista suunnitelmista ja Ristiinan jätevesipuhdistamosta on Vesiliikelaitoksen hankesuunnitelmassa luovuttu kokonaan. Ristiinan aluejohtokunta antaa täyden tukensa paikkakunnalle suunniteltujen kohteiden toteuttamiselle.

Aluejohtokunta kannustaa kaupunkia jatkamaan Osallistavan budjetoinnin menettelyjä, ja on mielellään mukana asukaskyselyn toimeenpanossa tammikuussa. Aikataulu mahdollistaa kohteiden toteutuksen pääsääntöisesti ko. kalenterivuotena.

Aluejohtokunta muistuttaa kaupunki-infran kehittämisen tarpeellisuudesta liitostaajamissa sekä maaseutualueissa, jotta myös harvemmin asuttujen alueiden elinkeinojen harjoittamiselle tarjoutuu asialliset edellytykset ja myös alueella olevien kiinteistöjen arvot voidaan säilyttää. Toimiva infrastruktuuri mahdollistaa palveluiden sijoittumisen ja lisää paikallista vetovoimaa sekä siten koko kaupungin elinvoimaa.

Aluejohtokunta muistuttaa paikkakunnan tiekohteiden parantamistarpeesta. Kristiinantien ja Ponnantien pinnoitteiden kelvottomasta kunnosta on kerrottu pitkään. Kevyen liikenteen väylä taajaman ja Pelloksen välillä on surkea, jonka parantamiseksi aluejohtokunta odottaa kaupungilta vaikuttamista väylänpitäjään. Samoin kaupungin odotetaan olevan aktiivinen tärkeiden tiekohteiden, kuten esimerkiksi Suurlahdentien ja Himalanpohjantien parantamiseksi.

Aluejohtokunta muistuttaa, että lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat paikkakunnan eri-ikäisille väestöryhmille tärkeitä. Latureitin jatko- ja valaistus ovat tärkeitä parannuskohteita paikkakunnan liikuntapaikkoihin. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoamista tukisi myös tekonurmikentän sisällyttäminen lähivuosisen taloussuunnitelmaan Ristiinan yhtenäiskoululle. Tästä investointiohjelmasta, aiemmin mukana ollut, tekonurmikenttä oli jäänyt ajoittamatta.

Ristiinan aluejohtokunta pitää Ristiinan jätevesipuhdistamoinvestointia kiireellisenä eikä pidä perusteltuna hankkeen hylkäämistä toteuttamissuunnitelmasta. Pökkäänlahden, ja laajemminkin paikkakunnan vesialueiden virkistyskäyttö ei voi vaarantua mahdollisen ympäristövahingon vuoksi. Ristiina tunnetaan luonnostaan, historiastaan ja matkailijoita houkuttavasta puhtasvetisestä Saimaasta. Se ei voi vaarantua.

Yksittäisinä pieninä investointikohteina toteutettavaksi aluejohtokunta esittää:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

- Suojatie Ristiinan Linnankorvan kesäteatterin kohdalle, josta jalankulkijat menevät teatterille. Nykyisellään tien ylitys ei ole turvallinen kevyen liikenteen väylän sijoituessa kadun toiselle puolelle ja näköesteiden vuoksi.
- Sotakoulun laavun kohdalle Brahentien levitys, jotta alas viettävän puistotien käyttäminen talviaikaan mm. lasten liukumäkenä tulee turvallisemmaksi
- Katuvalaistuksen parantaminen Ristiinan taajamassa. Valaisinten uusimisen led-valoiksi ja valaistuksen päällä pidon tultua edullisemmaksi, tämän tulee näkyä koko taajaman alueella. Nyt katuvalot palavat yöaikaan syksystä kevääseen keskustaajamassa, mutta taajaman reunamilla on todella synkkää. Tämä on turvallisuustekijä ilta- ja yöaikaan työssä kävijöille.

Lisäksi Ristiinan aluejohtokunta toivoo kaupungin vaikuttavan Poliisin läsnäoloon pitäjän alueella. Normaali nuorten ja vähän varttuneempienkin yhdessäolo ja ilonpito ovat erittäin toivottavia. Sen sijaan koviin ajonopeuksiin viritetyt ja häiritsevän äänekkäät mopot eivät kuulu jokapäiväiseen elämänmenoon Ristiinassakaan.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Ristiinan aluejohtokunta päätti poistaa lausunnosta seuraavan lauseen: *"Nyt katuvalot palavat yöaikaan syksystä kevääseen keskustaajamassa, mutta taajaman reunamilla on todella synkkää."* Ja seuraavassa lauseessa sana *"Tämä"* päätettiin vaihtaa *"Valaistus"* sanaan.

Muilta osin lausunto hyväksyttiin.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 85, 19.09.2024
Ristiinan aluejohtokunta, § 14, 10.10.2024

§ 14

Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä 2025

MliDno-2024-2120

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 19.09.2024, § 85

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Koltk 19.9.2024 Talousarvioesitys 2025, kasvatus- ja opetuslautakunta

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; omistajapolitiikka; henkilöstöpolitiikka; kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kaupungin valtuustostrategia 2022–2025 visionaan ”Mahdollisuuksien Mikkeli - Puhtaan veden pääkaupunki” on hyväksytty valtuustossa 13.12.2021 § 186. Samalla hyväksyttiin Mikkelin kaupungin arvoiksi ”Reilu, Rohkea ja Rakentava”.

Visioon ja arvoihin pohjautuvaksi strategiseksi päämääräksi asetettiin ”Elinvoimainen hyvän elämän Mikkeli”, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli
- Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli
- Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
- Yhteisöllisyys ja osallisuus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia veloitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Mikkelin kaupungin vuoden 2023 tulos oli 19,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, johtuen poikkeuksellisesta ja kertaluontoisista tulosta parantaneista eristä. Tämä ylijäämä ei kuitenkaan riittänyt kattamaan taseeseen kertyneitä alijäämiä (TP2022 -40,8 milj.). Ns. kriisikuntakriteereihin liittyvän sääntelyn (kuntalaki 110.3 §) mukaisesti Mikkelin kaupungin olisi pitänyt pystyä kattamaan tilinpäätöksessä olevat alijäämät vuoden 2023 loppuun mennessä. Alijäämien kattamiseksi on keväällä 2024 myyty vähemmistöosuus kaupungin 100 prosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Etelä-Savon Energia Oy:stä. Tällä toimenpiteellä taseen alijäämä saadaan katettua ja valtion asettama arviointimenettely vältetään. Kaupasta tuloutuvilla varoilla saadaan myös merkittävästi tasapainotettua käyttötaloutta, mutta yksinään tämä ei talouden tasapainottamiseen riitä.

Käyttötalouden sopeuttamistarve jatkuu voimakkaana edellä mainitusta energiaratkaisusta huolimatta. Mikkelin kaupungin talousarvioraami 2025 osoittaa noin -142,7 miljoonan euron toimintakatetta. Raamivaiheeseen perustuva alustava tilikauden 2025 tulos muodostuu talousarvioraamin osoittaman toimintakatteen ja raamin laatimishetken muiden ennakoitujen talousnäkymien mukaan noin -5,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Ennustetta vuoden 2025 valtionosuuksista on aikaisempaa enemmän laskenut sote-uudistuksen jälkeisten valtionosuuslaskelmien tarkentuminen ja lisäleikkaukset, sekä myös TE-palveluiden uudistumisen vaikutukset valtionosuuksien määrään.

Kaikki aikaisempien vuosien sopeuttamis- ja tasapainotusohjelmissä päätetyt säästötoimenpiteet tulee huomioida talousarviovalmistelussa.

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sisältävät seuraavat osat: perustehtävä, palvelusuunnitelma, strategiakortti ja suoritetaulukot, joissa todetaan toimintaan liittyvät kappalemääriset suorit tiedot.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäisillä veloituksilla (talouspalvelut, hankintapalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallinto sekä vahtimestaripalvelut) laskutetaan keskitetysti tuotetut palvelut kaikilta kaupungin yksiköiltä. Työllistämistukipalkat budjetoidaan keskitetysti Työllisyyspalveluissa.

Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimukseen. Ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrän perusteella ruokapalveluiden kustannuksista.

Koko kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu kahdesta osasta: henkilöstösuunnitelmasta sekä koulutussuunnitelmasta. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne. Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet (tavoiteorganisaatio). Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta.

Talousarvioraamin keskeiset muutokset:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

- Palkankorotusvaraus 3,33 % talousarvion 2024 tasosta
- Raamissa on huomioitu kaikki aiemmissa säästöohjelmissa linjatut säästötoimenpiteet. Lisäksi vuosille 2024-2026 laadittu tasapainotustoimenpiteet
- Palvelualueiden ilmoittamat toiminnalliset muutokset on viety raamineuvottelujen yhteydessä talousarvioraamiin

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien hyväksymien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoinen on oltava **pe 20.9.2024 klo 12.00 mennessä tallennettuna.**

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaiset tulosalueet ovat valmistelleet talousarvioesityksensä kaupunginhallituksen antamaan raamiin. Merkittävä menojen kasvu kohdistuu henkilöstökuluihin: menojen kasvu lähes 1,9 miljoonaan euroa verrattuna vuoden 2024 tasoon (mm. palkankorotusvaraus +3,33 prosenttia).

Lautakunnan talousarvion toimintatuotot ovat 3,686 milj. euroa (ta2024 3,663 milj. euroa) ja toimintakulut 102,822 milj. euroa (99,584 milj. euroa). Toimintakate on näin ollen 99,136 milj. euroa (95,921 milj. euroa). Talousarvio on laadittu erittäin kireäksi. Esimerkiksi oppimisen tuen palvelut tulevat uudistumaan, uusi laki tulee voimaan 1.8.2025 ja tässä vaiheessa ei vielä tiedetä, miten lainmuutos tulee vaikuttamaan koulutuksen järjestäjien palveluihin.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen hallinnon toimintatuotot ovat 0,89 milj. euroa (ta2024 0,100 milj. euroa), joka on lähes kokonaan hankeavustusta ("Oma juttu kaikille"-hanke). Toimintakulut ovat 0,581 milj. euroa (ta2024 0,546 milj. euroa). Toimintakate on 0,493 milj. euroa (ta2024 0,446 milj. euroa). Hallinnon alla ovat lautakunta, koko palvelualueen yhteinen henkilöstö sekä "Oma juttu kaikille – Harrastamisen Mikkelin malli"-hanke. Talouden tasapainotustoimenpiteen "sivistyksen lautakuntien yhdistäminen" on huomioitu sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan että hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviossa ja lautakuntien kustannuksista on leikattu 10 000 euroa (uusi toimielinrakenne uuden valtuustokauden alusta alkaen).

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot ovat 1,052 milj. euroa (ta2024 1,302 milj. euroa). Toimintakulut ovat 38,790 milj. euroa (ta2024 37,605 milj. euroa). Toimintakate on 37,739 milj. euroa (ta2024 36,303 milj. euroa). Varhaiskasvatuksessa seurataan päiväkotien käyttöastetta ja käyttöasteiden alenemisen johdosta varaudutaan tekemään muutoksia päiväkotiverkkorakenteeseen. Varhaiskasvatuksessa on varauduttu elokuun 2024 indeksitarkistuksesta johtuvaan yksityisten palvelutuottajien palvelusetelin arvon korotuksesta johtuvaan palvelusetelimenojen kasvuun. Itäisen alueen päiväkoti- ja kouluverkkosuunnitelma on valmistunut ja rakentamisen hankesuunnittelu käynnistetään vuoden 2025 aikana.

Perusopetuksen toimintatuotot ovat 2,299 milj. euroa (ta2024 2,046 milj. €). Toimintakulut ovat 57,309 milj. euroa (ta2024 55,675 milj. euroa). Toimintakate on 55,010 milj. euroa (ta2024 53,629 milj. euroa). Saimaanportin yhtenäiskoulu on valmistunut ja uuden koulun ensimmäinen täysi toimintavuosi on 2025. Rouhialan koulu yhdistetään Päämajakouluun valtuuston päätöksen mukaisesti 1.8.2025. Tasapainotusohjelman mukaisesti perusopetuksen talousarvioesityksessä on vähennetty 10 koulunkäynnin ohjaajan resurssit. Perusopetuksen valtakunnalliseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

tuntijakoon tulee 1.8.2025 alkaen yhteensä kolme vuosiviikkotuntia lisää äidinkielen ja matematiikan opetukseen luokille 1-6. Lisäksi oppimisen tukeen on 1.8.2025 alkaen tulossa merkittäviä muutoksia, joiden kustannusvaikutuksista ei ole vielä tarkkaa tietoa. Koulunuorisotyötä vahvistetaan yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa.

Lukiokoulutuksen toimintatuotot ovat 0,247 milj. euroa (ta2024 0,215 milj. euroa). Toimintakulut ovat 6,142 milj. euroa (ta2024 5,758 milj. euroa). Toimintakate on 5,895 milj. euroa (ta2024 5,543 milj. euroa). Mikkeli on yksi nuorten lukiokoulutuksen yksikkö Mikkelin lukio. Aikuislukiokoulutus on keskitetty Otaviaan Nettilukioon ja Otavan Opiston aikuislukioon, ja kahden tutkinnon lukio-opetus on järjestetty 1.8.2022 alkaen Mikkelin lukiossa. Lukiokoulutusta kehitetään erilaisten hankkeiden avulla mm. opiskelijoiden kansainvälisyysosaamisen vahvistamiseksi ja oppimisen tukemiseksi.

Oheisena investointiohjelmaesitys talousarviovuodelle ja suunnittelukaudelle.

Sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksen ja investointiohjelmaesityksen kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyy esityksen ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2026–2028. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 16.10.2024 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Antti Pakarinen esitti Hanne Vainion ja Leena Kontisen kannattamana, että viiden koulunkäynnin ohjaajan resurssien eurovaikutus lisätään talousarvioon vuodelle 2025. 10 ohjaajan vähennys kuluvalle lukukaudelle on jo tehty, mutta on oltava liikkumavaraa jos tuen tarpeeseen tarvitaan lisäresurssia, sillä tuen tarve ei eikä oppilasmäärä tulevalle vuodelle näytä ainakaan vähentyneen. Perusteluna kaupunginvaltuuston kokouksen 13.12.2023 §137:ssä hyväksytty toimenpideohjelma, jossa mainitaan mm. "Säästöjä ja uusia toimintamalleja selvitettäessä on otettava huomioon myös mahdollisuus jatkoajaksi, jos koulutuksen laatu tai lasten ja nuorten terveys ja hyvinvointi kärsivät leikkauksista.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Antti Pakarisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Pirkko Valtola, Olli Ylönen, Mervi Eskelinen, Matti Eskelinen) ja 7 ei ääntä (Antti Pakarinen, Hanne Vainio,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Riikka Nikulainen, Leena Kontinen, Toni Kanerva, Petri Tikkanen, Tiina Elkharam). Puheenjohtaja totesi, että Antti Pakarisen esitys on tältä osin tullut kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.

Muilta osin päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta päätti, että viranhaltijat oikeutetaan tekemään tekniset korjaukset ja täydennykset talousarvioon 2025.

Merkittään, että Pirkko Valtola saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Ristiinan aluejohtokunta, 10.10.2024, § 14

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen

hannu27.korhonen@gmail.com, tikkanen.p@gmail.com, jaanakj.vartiainen@gmail.com

Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta pyytää aluejohtokunnilta lausuntoja 16.10.2024 mennessä talousarvioehdotuksesta vuodelle 2025. Lausunnot tulee toimittaa suoraan kaupunginhallitukselle.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Aluejohtokunta pitää erittäin tärkeänä sivistyspalveluiden merkitystä kaupungin kehittämisessä. Hyvinvointi- ja turvallisuuspalvelujen siirryttyä Eloisalle on varhaiskasvatus- ja opetusala selvästi kaupungin laajin hallinnonala. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tulee olla helposti saavutettavissa koko kaupungin alueella.

Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu nykyistä enemmän kiinnostavana opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Nuorisotilat ja kirjasto ovat siirtyneet Ristiinan yhtenäiskoulun tiloihin. Menettely on toimiva ja mahdollistaa paikallisten sivistyspalveluiden kokoamisen yhteisen katon alle.

Aluejohtokunta on huolissaan koulunkäyntiavustajien riittävydestä sujuvan ja tavoitteellisen koulunkäynnin turvaajina. Opettajilta menee liiaksi aikaa yksittäisten koululaisten tukemiseen, jolloin koko ryhmien kouluopetus häiriintyy ja viivästyy. Koulukäyntiavustajien määrää voidaan vähentää enintään 5 henkilöllä. Niin ikään varhaiskasvatuksessa on koettu tarvetta avustavalle henkilöstölle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Ristiinassa on aloittanut toimintansa uusi päiväkotitoiminta. Aluejohtokunta painottaa riittävän henkilöstön turvaamista uusissa toimitiloissa, kun yksikön vastuut ovat lisääntyneet myös Suomenniemen päivähoitojärjestämisessä. Laadukkaat ja turvalliset päiväkotipalvelut ovat vetovoimatekijä, josta paikkakunnalla halutaan pitää kiinni.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Ristiinan aluejohtokunta päätti muuttaa tekstiä kohdasta *"Koulunkäyntiavustajien määrä..."* seuraavasti: Koulunkäyntiavustajien määrä tulee säilyttää vähintään ennallaan. Niin ikään varhaiskasvatuksessa on koettu tarvetta avustavalle henkilöstölle. Riittävän ajoissa annettu tuki auttaa lapsia ja nuoria selviytymään paremmin läpi varhaiskasvatuksen ja koulun."

Muilla osin lausunto hyväksyttiin.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, § 92, 18.09.2024
Ristiinan aluejohtokunta, § 15, 10.10.2024

§ 15

Ristiinan aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä 2025

MliDno-2024-2120

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta, 18.09.2024, § 92

Valmistelijat / lisätiedot:
Virpi Siekkinen
Virpi.siekkinen@mikkeli.fi
sivistysjohtaja

Liitteet

1 Liite Hyvos ltk 18.9.2024 Talousarvioesitys 2025, hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä päättää talouden, rahoituksen ja sijoitustoiminnan perusteista ja hyväksyä talousarvio.

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; omistajapolitiikka; henkilöstöpolitiikka; kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kaupungin valtuustostrategia 2022–2025 visionaan ”Mahdollisuuksien Mikkeli - Puhtaan veden pääkaupunki” on hyväksytty valtuustossa 13.12.2021 § 186. Samalla hyväksyttiin Mikkelin kaupungin arvoiksi ”Reilu, Rohkea ja Rakentava”.

Visioon ja arvoihin pohjautuvaksi strategiseksi päämääräksi asetettiin ”Elinvoimainen hyvän elämän Mikkeli”, joka koostuu seuraavista osa-alueista:

- Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli
- Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli
- Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut
- Yhteisöllisyys ja osallisuus.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (Kuntalaki 410/2015 § 110)

Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Määrärahat ovat lupa käyttää rahaa ja tulot ovat sitovia velvoitteita kerätä rahaa. Talousarvion määrärahat voi alittaa ja tuloja voi kerryttää talousarviota enemmän, mutta ei toisinpäin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Mikkelin kaupungin vuoden 2023 tulos oli 19,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, johtuen poikkeuksellisesta ja kertaluontoisista tulosta parantaneista eristä. Tämä ylijäämä ei kuitenkaan riittänyt kattamaan taseeseen kertyneitä alijäämiä (TP2022 -40,8 milj.). Ns. kriisikuntakriteereihin liittyvän sääntelyn (kuntalaki 110.3 §) mukaisesti Mikkelin kaupungin olisi pitänyt pystyä kattamaan tilinpäätöksessä olevat alijäämät vuoden 2023 loppuun mennessä. Alijäämien kattamiseksi on keväällä 2024 myyty vähemmistöosuus kaupungin 100 prosenttisesti omistamasta tytäryhtiöstä Etelä-Savon Energia Oy:stä. Tällä toimenpiteellä taseen alijäämä saadaan katettua ja valtion asettama arviointimenettely vältetään. Kaupasta tuloutuvilla varoilla saadaan myös merkittävästi tasapainotettua käyttötaloutta, mutta yksinään tämä ei talouden tasapainottamiseen riitä.

Käyttötalouden sopeuttamistarve jatkuu voimakkaana edellä mainitusta energiaratkaisusta huolimatta. Mikkelin kaupungin talousarvioraami 2025 osoittaa noin -142,7 miljoonan euron toimintakatetta. Raamivaiheeseen perustuva alustava tilikauden 2025 tulos muodostuu talousarvioraamin osoittaman toimintakatteen ja raamin laatimishetken muiden ennakoitujen talousnäkökymien mukaan noin -5,1 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Ennustetta vuoden 2025 valtionosuuksista on aikaisempaa enemmän laskenut sote-uudistuksen jälkeisten valtionosuuslaskelmien tarkentuminen ja lisäleikkaukset, sekä myös TE-palveluiden uudistumisen vaikutukset valtionosuuksien määrään.

Kaikki aikaisempien vuosien sopeuttamis- ja tasapainotusohjelmissä päätetyt säästötoimenpiteet tulee huomioida talousarviovalmistelussa.

Lautakunnan toiminta- ja taloussuunnitelma sisältävät seuraavat osat: perustehtävä, palvelusuunnitelma, strategiakortti ja suoritetaulukot, joissa todetaan toimintaan liittyvät kappalemääriset suorit tiedot.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue vastaa yhdessä talouspalveluiden kanssa kaupungin investointiohjelman laatimisesta ja laatii koko kaupunkia koskevan investointiohjelman. Irtaimiston osalta investointiosaan budjetoidaan yli 10 000 euroa maksavat koneet ja kalusto sekä muu irtaimisto. Hallinto- ja elinvoimapalveluiden sisäiset veloitukset (talouspalvelut, hankintapalvelut, henkilöstöpalvelut, tietohallinto sekä vahtimestaripalvelut) laskutetaan keskitetysti kaikilta kaupungin yksiköiltä. Työllistämistukipalkat budjetoidaan keskitetysti Työllisyyspalveluissa.

Sisäisten vuokrien kulut kohdistetaan kustannuspaikoille tilojen käytön mukaisesti. Puhtauspalveluiden veloitus perustuu palvelusopimukseen. Ruokapalveluiden hinta määräytyy tilattavien ruokien määrän perusteella ruokapalveluiden kustannuksista.

Koko kaupungin henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu kahdesta osasta: henkilöstösuunnitelmasta sekä koulutussuunnitelmasta. Hyvällä henkilöstösuunnittelulla varmistetaan palvelutuotannon kannalta optimaaliset henkilöstörakenteet ja mitoitukset ottaen huomioon kaupungin taloudellinen tilanne. Henkilöstön osaamista kehitetään ennakoivasti ja huomioiden kaupungin järjestämien palveluiden vaatiman osaamisen tulevaisuuden tarpeet (tavoiteorganisaatio). Kukin toimiala vastaa henkilöstönsä työhyvinvointia, työturvallisuutta ja työterveyttä turvaavan toiminnan rahoituksesta.

Talousarvioraamin keskeiset muutokset:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

- Palkankorotusvaraus 3,33 % talousarvion 2024 tasosta
- Raamissa on huomioitu kaikki aiemmissa säästöohjelmissa linjatut säästötoimenpiteet. Lisäksi vuosille 2024-2026 laadittu tasapainotustoimenpiteet
- Palvelualueiden ilmoittamat toiminnalliset muutokset on viety raamineuvottelujen yhteydessä talousarvioraamiin

Lautakuntien ja liikelaitosten johtokuntien hyväksymien talousarvioehdotusten valmisteluun liittyvine asiakirjoinen on oltava **pe 20.9.2024 klo 12.00 mennessä tallennettuna.**

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaiset tulosalueet ovat valmistelleet talousarvioesityksensä kaupunginhallituksen antamaan raamiin.

Lautakunnan alaisen toiminnan toimintatuotot ovat 3,422 milj. € (ta2024 3,329 milj. euroa) ja toimintakulut 20,596 milj. euroa (ta2024 19,649 milj. euroa). Toimintakate on näin ollen 17,175 milj. euroa (ta2024 16,320 milj. euroa). Suurimmat kasvut löytyvät henkilöstökuluista (palkankorotusvaraus + 3,33 %), hieman yli 0,5 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan hallinnon toimintatuotot ovat 0,002 milj. euroa (ta2024 0,002 milj. euroa), toimintakulut ovat 2,198 milj. euroa (ta2024 2,190 milj. euroa). Toimintakate on 2,196 milj. euroa (ta2024 2,188 milj. euroa). Säästöohjelman toimenpide (sivistyksen lautakuntien yhdistäminen) on huomioitu sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden että kasvatus- ja opetuslautakunnan menoissa, joista on vähennetty 10 000 euroa (uuden valtuustokauden alkaessa).

Kansalaisopiston toimintatuotot ovat 0,701 milj. euroa (ta2024 0,718 milj. euroa), toimintakulut 2,112 milj. euroa (ta2024 2,044 milj. euroa) ja toimintakate 1,410 milj. euroa (ta2024 1,326 milj. euroa). ESR-rahoitteinen Yhdessä osallistuen -hanke yhteistyössä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenian kanssa on käynnistynyt lokakuussa 2023 ja jatkuu edelleen.

Kirjastopalvelujen toimintatuotot ovat 0,484 milj. euroa (ta2024 0,432 milj. €), toimintakulut 3,568 milj. € (ta2024 3,460 milj. euroa) ja toimintakate 3,084 milj. euroa (ta2024 3,028 milj. euroa). Seutukirjaston kuntakumppaneista Pertunmaan kirjastopalvelut siirtynevät kuntaliitoksen johdosta Mäntyharjun kirjastopalvelujen hoidettavaksi 1.1.2025.

Liikuntapalvelujen toimintatuotot ovat 1,612 milj. euroa (ta2024 1,528 milj. euroa), toimintakulut 8,063 milj. euroa (ta2024 7,401 milj. euroa) ja toimintakate 6,451 milj. euroa (ta2024 5,827 milj. euroa). Liikuntapalvelujen kuluja nostaa mm. uimarantojen uinninvalvonta, jäähallien yhtiövastikkeet sekä kaluston uusimisesta johtuvat leasing-maksujen kasvut.

Mikkelin kaupungin rakennusvalvonta laittoi harjoitusjäähallin käyttökieltoon 5.7.2024. Kiinteistön omistaja on teettänyt laajarunkoisten rakennuksen tarkastuksen. Tarkastusraportissa, joka on laadittu 28.6.2024 todetaan, että rakennuksen rakenteissa on vakavia puutteita. Harjoitusjäähallin korjaussuunnitelma valmistuu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

---

syyskuun lopulla. Kustannusarviota korjauskustannuksista ei ole vielä saatavilla. Vuoden 2025 talousarviossa ei ole huomioitu korjauskustannuksista aiheutuvaa mahdollista nousua jäähallien yhtiövastikkeissa.

Nuorisopalvelujen toimintatuotot ovat 0,195 milj. euroa (ta2024 0,195 milj. euroa), toimintakulut 1,602 milj. euroa (ta2024 1,557 milj. euroa) ja toimintakate 1,407 milj. euroa (ta2024 1,332 milj. euroa). Kattilansillan nuorisotilat on siirtynyt uuteen Saimaanportin yhtenäiskouluun ja tästä saavutetaan reilun 9 000 euron vuokrasäästö. Nuorisopalveluilla on käynnistymässä toisen asteen koulunuorisotyöhanke, joka jatkuu aina 31.8.2026 saakka.

Museopalvelujen toimintatuotot ovat 0,124 milj. euroa (ta2024 0,121 milj. euroa), toimintakulut 1,370 milj. euroa (ta2024 1,371 milj. euroa) ja toimintakate 1,246 milj. euroa (ta2024 1,250 milj. euroa). Museopalvelut on esittänyt huolensa henkilöresurssin niukkuudesta.

Yleisten kulttuuripalvelujen toimintatuotot ovat 0,1 milj. euroa (ta2024 0,1 milj. euroa), toimintakulut 0,592 milj. euroa (ta2024 0,587 milj. euroa) ja toimintakate 0,492 milj. euroa (ta2024 0,487 milj. euroa).

Kaupunginorkesterin toimintatuotot ovat 0,203 milj. euroa (ta2024 0,203 milj. euroa), toimintakulut 1,092 milj. euroa (ta2024 1,085 milj. euroa) ja toimintakate 0,889 milj. euroa (ta2024 0,882 milj. euroa). Orkesterin tavoitteena on kasvattaa tapahtuma- ja kuulijamäärää. Yhteistyötä tai yhteistyörakennetta kaupunginorkesterin/kaupungin ja Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli Oy:n kesken on tavoitteena kehittää.

Oheisena investointiohjelmaesitys talousarviovuodelle ja suunnittelukaudelle.

Sivistysjohtaja ja tulosaluejohtajat esittelevät hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksen ja investointiohjelmaesityksen kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta hyväksyy esityksen ja esittää lautakunnan talousarvion vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026–2028 kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta päättää pyytää lausunnot aluejohtokunnilta, nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta ja vammaisneuvostolta talousarviosta 2025 ja taloussuunnitelmasta 2026–2028. Lausunnot pyydetään toimittamaan suoraan kaupunginhallitukselle 16.10.2024 mennessä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta päätti, että viranhaltijat oikeutetaan tekemään tekniset korjaukset ja täydennykset talousarvioon 2025.

Merkittiin muutos käsittelyjärjestykseen, jonka mukaan tämä pykälä käsiteltiin pykälän 91 (Urpolan tekojään väliaikainen kattaminen) jälkeen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asiantuntijajärjestelmässä

Merkittään, että liikuntapäällikkö Tiina Juhola ja nuorisovaltuuston edustaja Emmi Mattsson poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Ristiinan aluejohtokunta, 10.10.2024, § 15

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Korhonen, Petri Tikkanen, Jaana Vartiainen

hannu27.korhonen@gmail.com, tikkanen.p@gmail.com, jaanakj.vartiainen@gmail.com

Ristiinan aluejohtokunta on saanut 20.9.2024 Mikkelin hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnalta lausuntopyynnön koskien lautakunnan talousarvioehdotusta vuodelle 2025. Määräaika lausunnon toimittamiselle on 16.10.2024.

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Korhonen

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden, kansalaisopiston ja yleisten kulttuuripalveluiden helppoa saavutettavuutta sekä niiden ulottamista koko kaupungin alueelle.

Lautakunnan tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tavoite on kannatettava, joskin kaupungin palvelutuotannon tukeutuminen yksinomaan sähköisiin palveluihin jättää ison osan kaupunkilaisista palveluiden ulkopuolelle. Useilla ikäihmisillä ja maahanmuuttajilla ei ole osaamista tai muutoin mahdollisuutta hyödyntää sähköisiä palveluja. Verkkopohjaisten palveluiden kehittämisen ohella myös henkilökohtaisen asioinnin tulee olla saavutettavissa kaikissa kaupungin palveluissa.

Lautakunnan tavoitteistossa korostetaan eri toimijoiden yhteistyötä, paikallisuuden merkitystä ja myös Mikkelin mainekuvan parantamista viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina. Aluejohtokunta osallistuu mielellään näiden tavoitteiden toteuttamiseen voimavarojensa mukaan. Merkittävä yhteistyökumppani on hyvinvointialue, jossa osaavan henkilöstön rekrytointi kaupungin toimipisteisiin on vaikeutunut. Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu nykyistä enemmän kiinnostavana opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Aluejohtokunta muistuttaa liikuntapaikkojen tasapuolisesta rakentamisesta kaupungissa. Ristiinalaisten koululaisten ja myös muiden paikkakunnan asukkaiden liikunnallisia harrastuksia voidaan lisätä uudistamalla Ristiinan yhtenäiskoulun kenttä tekonurmikentäksi. Kyseiselle pinnoitteelle olisi maalattavissa esim. pesäpallokenttä.

Ennalta ehkäisevän toiminnan vastuut ovat suurelta osin hyvinvointialueen lisäksi lautakunnan edustamissa palveluissa. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kulttuurin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

hyvinvointivaikutusten edistämiseksi tukee merkittävästi tätä tavoitetta. Samoin lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat tässä pyrkimyksessä välttämättömiä. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen erikäisille väestöryhmille on tärkeää.

Osallistuvan budjetoinnin käytön lisääminen on tavoiteltavaa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Ristiinan aluejohtokunta päätti, että kappaleeseen "Aluejohtokunta muistuttaa liikuntapaikkojen..." lisätään kohtaan "...rakentamisesta **ja hoitamisesta** ..." sekä "...Ristiinan yhtenäiskoulun **hiekkakenttä**..."

Muilta osin lausunto hyväksyttiin.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastettiin kokouksessa.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

---

§ 16

Muut asiat

Aluejohtokunta ottaa kokouksessa tarvittaessa käsiteltäväksi myös muut asiat, mikäli jäsenet sen yksimielisesti hyväksyvät.

Päätös

Päätettiin yksimielisesti ottaa käsittelyyn seuraavat asiat:

- Perinteinen Ristiinan yrittäjien palkinto muutetaan Ristiinan vuoden toimija palkinnoksi. Asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.
- Ristiina eilentäänään-huomenna- 375-v juhlaseminaarin pitäminen Setälä-salissa. Puheenjohtaja laatii luonnoksen ohjelmasta aluejohtokunnalle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Mikkelin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§9, §10, §11, §12, §13, §14, §15, §16

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n perusteella hakea muutosta.